

TER BESLISSING

Aan
de minister

1419

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Macro-financiële bijstand Jordanië

Datum
11 september 2025

Notanummer
2025-0000439799

Bijlagen
geen

Aanleiding

- Op 5 augustus heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor macro-financiële bijstand (MFB) aan Jordanië ter waarde van 500 miljoen euro.
- De bijgaande kabinetsappreciatie vervangt het BNC-fiche over dit voorstel. De appreciatie is reeds afgestemd op werkvloerniveau met BZ. Na uw akkoord zal dit voorliggen in de BNC en de CoCo, waarna het afgehamerd wordt in de MR van 26 september en verzonden naar beide Kamers.

Beslispunten

- Indien u akkoord bent met de bijgevoegde kabinetsappreciatie van de MFB voor Jordanië verzoeken we u om de twee begeleidende brieven te ondertekenen.
 - In het geval dat na uw akkoord substantiële wijzigingen in de appreciatie worden aangebracht zal het stuk opnieuw aan u voorgelegd worden.
- De nota wordt conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's openbaar gemaakt.

Kernpunten

- Jordanië kampt met zwakke economische groei, hoge overheidsschulden en externe tekorten. De laatste jaren is Jordanië bovendien getroffen door verschillende externe schokken. De impact van het conflict tussen Israël en Iran en de oorlog in Gaza, de oorlog in Syrië en de daaropvolgende instroom van vluchtelingen, de impact van de oorlog van Rusland tegen Oekraïne, de impact van de COVID-pandemie hebben hun weerslag op de Jordanese economie. De Europese Commissie schat het financieringstekort van Jordanië voor de periode 2024-2027 op 3,9 miljard dollar.
- De macro-economische stabiliteit is tot dusver gehandhaafd dankzij de hervormingsinspanningen van Jordanië en de internationale steun. Om de stabiliteit te waarborgen stelt de Commissie daarom een MFB voor van 500 miljoen euro.
- Jordanië voldoet aan gebruikelijke randvoorwaarde voor nabuurschapslanden om in aanmerking te komen voor MFB. Deze randvoorwaarden hebben betrekking op eerbiediging van de mensenrechten, de rechtsstaat en effectieve democratische mechanismen.
- Zoals gebruikelijk bij MFB leent de Commissie namens de EU deze middelen op de kapitaalmarkt en leent deze vervolgens door aan Jordanië. De MFB kan worden opgevangen binnen het Meerjarig Financieel Kader 2021-2027.

Toelichting

- Hoewel de economische groei in Jordanië relatief stabiel is rond 2,5% bbp, zijn de economische vooruitzichten verslechterd, is de werkloosheid structureel hoog en is de overheidsschuld verder toegenomen door aanhoudende begrotingstekorten. Door de potentiële overloopeffecten van oorlogen en conflicten in de regio is de instabiliteit en onzekerheid toegenomen, wat gevolgen heeft gehad voor het toerisme en vertrouwen van consumenten en investeerders. Tot slot heeft Jordanië te maken met chronische externe tekorten, als gevolg van de afhankelijkheid van de economie van de invoer van goederen in combinatie met een zwakke exportbasis.
- MFB is een bestaand financieel instrument van de EU, waarbij financiële steun wordt verleend aan partnerlanden in de directe omgeving van de EU die met een betalingsbalanscrisis worden geconfronteerd. Voorwaarden voor MFB zijn (i) dat deze wordt gecombineerd met een bestaand IMF-programma, inclusief de gebruikelijke voorwaarden en monitoring die aan een IMF-programma verbonden zijn, en (ii) eerbiediging van de mensenrechten en effectieve democratische mechanismen.
- In 2024 heeft de Commissie ook een voorstel gedaan voor macro-financiële bijstand voor Jordanië. Dat voorstel is in juli door de Raad en het EP goedgekeurd en bedraagt 500 miljoen voor de periode van 2025-2027. Het huidige voorstel voor MFB komt daar bovenop.
- De MFB Jordanië sluit aan bij een bestaand IMF-hervormingsprogramma. De uitbetalingen zullen strikt afhankelijk zijn van de voortgang van zowel het IMF-programma als een aantal aanvullende beleidshervormingen die de Commissie en Jordanië overeen zullen komen in een Memorandum of Understanding..
- Naar verwachting zal het commissievoorstel nog behandeld worden bij de Coreper om vervolgens als hamerpunt te worden meegenomen in de Ecofinraad in oktober.

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Het ambtelijk beeld is dat er in de Kamer ten aanzien van Jordanië relatief veel steun is voor MFB gezien de rol die het speelt bij de opvang van vluchtelingen en de stabiliserende rol in de regio. De Tweede Kamer heeft recent wel aandacht getoond voor macro-financiële bijstand die aan derde landen wordt verleend. Met name NSC en PVDA/GL zijn actief op dit onderwerp en kijken kritisch naar de situatie ten aanzien van democratische en mensrechtelijke waarden in het desbetreffende land. In juli jl. heeft Kamerlid Kati Piri een motie ingediend en is aangenomen dat het kabinet oproept in het kader van de financiële steun die Egypte van de EU ontvangt zich in te zetten om asielprocedures en de standaarden voor opvang van vluchtelingen in Egypte te verbeteren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.